

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๔๐๒/๑๑๕๓

สลด. 549.

ส่ง : กนร.

รับที่ : 54983/66

2 พ.ค. 2566 เวลา 15.00 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๔๐๒/๑๐๓๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๔

๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๖๐๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔. สำเนารายงานการประชุมหรือการดำเนินการเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ออกตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

๕. สำเนารายงานสรุปผลการหารือเพื่อพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ออกตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ระหว่างกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมเจ้าท่า เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๖. สำเนารายงานสรุปผลการหารือเพื่อพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ออกตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ระหว่างกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมประมง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๗. สำเนาหนังสือกรมประมง ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๕๑๐.๓/๑๗๐๐ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕

๘. สำเนาหนังสือกรมเจ้าท่า ที่ คค ๐๓๐๙.๒/๑๒๘๐ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕

๙. สำเนาหนังสือกรมพระธรรมนูญ ที่ กท ๐๒๐๒/๒๒๓ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑๐. สำเนาหนังสือศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ด่วนมาก ที่ นร ๕๔๐๘/๒๙ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... พร้อมแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวงฯ

๑๒. สำเนาหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๖.๗๐๔/๒๓๑๐๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑๓. รายงานการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
๑๔. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. ....
๑๕. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. ....
๑๖. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ส่วนที่ ๓๓๑๐.๑/๒๘๑๖๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ต่อมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือแจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับร่างกฎกระทรวงในเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติและเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ (เรื่อง การเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตที่ดินให้เป็นพื้นที่ดำเนินการตามกฎหมาย) ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยเชิญผู้แทนจากกระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ ตามความเห็นและข้อสังเกตของแต่ละหน่วยงาน โดยได้ผลสรุปของที่ประชุม ดังต่อไปนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๒.๑ ความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประเด็นที่ ๑ “ความเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะนำมากำหนดเป็นป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามเงื่อนไขในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ และการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง การเสนอร่างพระราชกฤษฎีกา กำหนดแนวเขตที่ดินให้เป็นพื้นที่ดำเนินการตามกฎหมาย” โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คือ เมื่อกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะดำเนินการเสนอร่างกฎกระทรวงฯ ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งให้ใส่ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ ในการตรวจสอบพื้นที่ รวมทั้งให้ชี้แจงยืนยันด้วยว่าได้ดำเนินการกันเขตพื้นที่ ตามที่มาตรา ๑๘ วรรคสองกำหนดไว้ออกจากแนวเขตป่าชายเลนอนุรักษ์ตามแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงฯ แล้ว

ประเด็นที่ ๒ “การกำหนดให้ราษฎรในชุมชนชายฝั่งเป็นผู้ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการกำหนดที่เกินกว่าอำนาจตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดไว้” โดยที่ประชุมมีมติให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ โดยตัดร่างข้อ ๑๐ ออก

๑.๒.๒ ความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงกลาโหม โดยกรมพระธรรมนูญ

“ข้อกำหนดของร่างกฎกระทรวงฯ ที่มีการห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพป่าชายเลน ซึ่งหากเป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นแต่ต้องแจ้งให้อธิบดี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นั้น จะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติภารกิจทางทหารที่สำคัญของกองทัพเรือ ในการเฝ้าตรวจพื้นที่ เพื่อป้องกันระงับหรือปราบปรามการกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ บริเวณพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้สำเร็จด้วยความรวดเร็ว ทันท่วงทีต่อสถานการณ์ จึงเห็นควรกำหนดข้อยกเว้นไม่นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาบังคับใช้ในพื้นที่เพื่อประโยชน์ในราชการของกองทัพเรือเช่นเดียวกับที่ได้มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่กำหนดให้บริเวณหมู่เกาะกระ ตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ ในข้อ ๔ วรรคท้าย” โดยที่ประชุมมีมติให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ โดยให้มีข้อยกเว้นให้การดำเนินงานของกองทัพเรือ

๑.๒.๓ ความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคม โดยกรมเจ้าท่า

เนื่องจากการพิจารณาความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคม มีหลายประเด็นที่ต้องร่วมกันพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน ที่ประชุมจึงมีมติให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไปหารือในรายละเอียดของมาตรการต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ร่วมกับกรมเจ้าท่าอีกครั้ง

๑.๒.๔ ความเห็น...

๑.๒.๔ ความเห็นและข้อสังเกตของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

“เห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงฯ นี้ สำหรับในส่วนร่างแผนที่ท้ายกฎกระทรวงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติม อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ลงในร่างแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฯ เพื่อให้ร่างกฎกระทรวงฯ มีความสมบูรณ์” โดยที่ประชุมมีมติให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรับข้อสังเกตของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และดำเนินการปรับแก้ไขโดยใส่อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี ลงในร่างแผนที่ท้ายกฎกระทรวง

๑.๒.๕ ความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง

“ตามร่างกฎกระทรวงฯ มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยพื้นที่ที่กำหนดตามร่างกฎกระทรวงฯ นั้น เป็นที่จับสัตว์น้ำในบริเวณทะเลและชายฝั่ง บริเวณอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี และข้อกำหนดภายใต้ร่างกฎกระทรวงฯ ห้ามมิให้มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยกเว้นการเลี้ยงเพื่อให้เติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นไปตามวิถีชีวิตดั้งเดิมของท้องถิ่น โดยไม่กระทบต่อสภาพธรรมชาติเดิม เช่น การเลี้ยงปู โดยใช้คอกไม้ไผ่ ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อผู้เพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ตามประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดปัตตานี ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสำหรับกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม ประเภท การเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล จึงเห็นควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาทบทวนร่างกฎกระทรวงฯ ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการประมงประจำจังหวัดปัตตานี พร้อมเพิ่มการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในคำนิยามข้อ ๓ ด้วย” ซึ่งเพื่อไม่ให้กฎกระทรวงนี้ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตามที่กรมประมงมีข้อกังวล และต้องมีการตรวจสอบเรื่องรายละเอียดของพื้นที่ของทั้ง ๒ หน่วยงาน ที่ประชุมมีมติให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไปหารือในรายละเอียดของมาตรการต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ร่วมกับกรมประมงอีกครั้ง

๑.๓ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ร่วมหารือกับกรมเจ้าท่าเพื่อพิจารณาคำเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงคมนาคมที่มีต่อร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบต่อหลักการและเหตุผลของร่างกฎกระทรวงฯ และมอบหมายให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ดังต่อไปนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๓.๑ แก้ไขร่างข้อ ๖ วรรคสอง จากเดิม “การดำเนินการใด ๆ ตาม (๑) - (๔) หากเป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น ไม่กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่ป่าชายเลน และต้องแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มดำเนินการไม่น้อยกว่าสามสิบวันพร้อมยื่นแบบโครงการหรือแผนดำเนินการประกอบการแจ้งด้วย” แก้ไขเป็น “การดำเนินการใด ๆ ตาม (๑) - (๔) หากเป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น ไม่กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่ป่าชายเลนเกินสมควร และต้องแจ้งให้อธิบดีทราบก่อนเริ่มดำเนินการพร้อมยื่นแบบโครงการหรือแผนดำเนินการประกอบการแจ้งด้วย”

๑.๓.๒ แก้ไขร่างข้อ ๗ (๓) จากเดิม

“ข้อ ๗ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนภายในแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามข้อ ๔ ให้คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ โดยกำหนดมาตรการ ในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ ดังต่อไปนี้

(๓) ในการขุดลอกร่องน้ำทางเดินเรือ ลำคลอง เพื่อการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนและที่ดินในเขตป่าชายเลนในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การขุดแพรงช่วยการเจริญเติบโตของไม้ป่าชายเลน การป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่ง การจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน หรือศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) ต้องเป็นชุมชนชายฝั่งที่ได้ขึ้นทะเบียนชุมชนชายฝั่งตามระเบียบกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนชุมชนชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(ข) ต้องเสนอโครงการต่ออธิบดี เพื่อพิจารณาสั่งเป็นหนังสือ

(ค) โครงการที่ยื่นขอต้องมีความเห็นจากคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี ประกอบการพิจารณา

(ง) โครงการต้องสอดคล้องกับแนวทางตามหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และให้เป็นไปตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ หรือกระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติน้อยที่สุด

(จ) ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง”

แก้ไขโดยเพิ่มเติมเรื่องการยกเว้นไว้ท้ายข้อ ๗ (๓) เป็น

“ข้อ ๗ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนภายในแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามข้อ ๔ ให้คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เป็นสำคัญ โดยกำหนดมาตรการ ในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ ดังต่อไปนี้

(๓) ในการขุดลอกร่องน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ทะเล และชายหาดของทะเล เพื่อการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลนและที่ดินในเขตป่าชายเลนในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การขุดแพรงช่วยการเจริญเติบโตของไม้ป่าชายเลน การป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่ง การจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน หรือศูนย์เรียนรู้ป่าชายเลน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) ต้องเป็นชุมชนชายฝั่งที่ได้ขึ้นทะเบียนชุมชนชายฝั่งตามระเบียบกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนชุมชนชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(ข) ต้องเสนอโครงการต่ออธิบดี เพื่อพิจารณาสั่งเป็นหนังสือ

(ค) โครงการ...

(ค) โครงการที่ยื่นขอต้องมีความเห็นจากคณะกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัดปัตตานี ประกอบการพิจารณา

(ง) โครงการต้องสอดคล้องกับแนวทางตามหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และให้เป็นไปตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่เพื่อรักษาภาพธรรมชาติ หรือกระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติน้อยที่สุด

(จ) ต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น โดยต้องมีมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่ป่าชายเลน และต้องแจ้งให้อธิบดีทราบก่อนเริ่มดำเนินการ พร้อมยื่นแบบโครงการหรือแผนดำเนินการประกอบการแจ้งด้วย ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๓.๓ เพิ่มเติมเรื่องของกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน หรือกรณีที่สามารถภัยเกิดขึ้น เป็นร่างอีกข้อหนึ่งในร่างกฎกระทรวงฯ โดยให้ใช้ข้อความว่า “ในกรณีเมื่อเกิดสาธารณภัย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือกรณีฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากไม่ดำเนินการหรือยับยั้งภัยพิบัติดังกล่าว อาจส่งผลก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือหน่วยงานของรัฐที่มีความร้ายแรงอย่างยิ่ง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๖ และข้อ ๗ (๓) โดยให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็นและให้รายงานกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทราบหลังจากได้ดำเนินการแล้วเสร็จ”

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ร่วมหารือกับกรมประมงเพื่อพิจารณาความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีต่อร่างกฎกระทรวงฯ กำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... โดยที่ประชุมได้มีมติว่า เพื่อไม่ให้เกิดการบังคับใช้กฎกระทรวงฯ กำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์กระทบต่อผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับใบอนุญาตแล้ว เห็นควรแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว โดยยึดหลักการ คือ หากแนวเขตป่าชายเลนอนุรักษ์ตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฯ นั้น ทับซ้อนกับเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนดให้เป็นเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือกรณีที่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประมง โดยให้คำนึงถึงระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่ป่าชายเลน ส่วนกรณีที่ไม่ได้มีการทับซ้อนกัน ก็ให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรการที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฯ และเสนอให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ โดยการแยกเรื่องของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในกรณีที่แนวเขตป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฯ ทับซ้อนกับเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศกำหนดให้เป็นเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือกรณีที่ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง เป็นต่างหากอีกข้อหนึ่ง จากร่างข้อ ๗ (๒) และให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำหนดเงื่อนไขที่ต้องการบังคับในกรณีดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๕ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการจัดส่งร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... ที่ได้ปรับแก้ไขตามความเห็นของที่ประชุมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบและยืนยันให้เห็นชอบต่อร่างกฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นชอบต่อร่างกฎกระทรวงฯ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗ - ๑๐

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... จะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายได้จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการสงวน การคุ้มครอง การอนุรักษ์ การดูแล และการฟื้นฟูรักษาทรัพยากรป่าชายเลน และสัตว์ป่า ในบริเวณพื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี ให้คงสภาพธรรมชาติ และมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ จึงต้องกำหนดให้พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีการกำหนดใช้มาตรการในการคุ้มครองทรัพยากรป่าชายเลน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยด่วนต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... มีความสำคัญดังนี้

๑) บริเวณพื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ประมาณ ๑๙,๙๓๗ ไร่ ประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและมีค่า เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า และสัตว์ป่านานาชนิด ตลอดจนทิวทัศน์ที่สวยงามยิ่งสมควรกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งกำหนดมาตรการคุ้มครองเพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้คงสภาพธรรมชาติและสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์

๒) ภายในพื้นที่ที่มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองเพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณพื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้ วัตถุประสงค์ อาวุธปืน หน้ำไม้ เครื่องซัดปลา เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายหรือยาเบื่อเมาทุกชนิด เข้าไปในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ หรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือถม ปรับสภาพ ปิดกั้นทางน้ำ หรือแหล่งน้ำในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ที่มีผลทำให้ตื้นเขิน หรือเปลี่ยนทางน้ำ หรือทำให้น้ำไม่อาจไหลได้ตามธรรมชาติ ปล่อยทิ้งมลพิษน้ำเสียของเสียขยะหรือกระทำสิ่งอื่นใดในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายตลอดจนส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ขุดหาหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งเพรียงเลือด (*Marphysamacintoshi*) หรือซากของเพรียงเลือดในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ที่ส่งผลให้เกิด

การทำลายสภาพป่าชายเลน เว้นแต่เพียงเลือดที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์โดยชอบหรือซากของเพียงเลือดดังกล่าว ขุดล้อม เคลื่อนย้าย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ที่ทำให้ต้นหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นในที่ดินที่อยู่ ตามธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลุมพอททะเล (*Intsiabijuga*) ได้รับความเสียหายหรือเป็นอันตราย ล่านกนางนวล แกลบเล็ก (*Sternula albifrons*) และนกอีก้อยใหญ่ (*Numenius arquata*) ตลอดจนเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรัง และไข่ เว้นแต่ เป็นการศึกษาวิจัยทางวิชาการโดยต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าชายเลนที่อยู่ในเขตป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาตและแบบอื่น ๆ ในการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าชายเลน หรือป่าชายเลน อนุรักษ์ตามกฎหมายกระทรวงการอนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งว่าด้วยการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจของกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑

๔.๒ ในประเด็นพื้นที่ที่จะนำมากำหนดเป็นป่าชายเลนอนุรักษ์ตามเงื่อนไขในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ และการปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เรื่อง การเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตที่ดิน ให้เป็นพื้นที่ดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายที่มีการกำหนดเขตของพื้นที่ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อยุติเสียก่อนว่า แนวเขตในการดำเนินการตามร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นแนวเขตที่สามารถเข้าดำเนินการได้ และไม่ทับซ้อนกับแนวเขตที่ได้มีการกำหนดให้เป็นพื้นที่ดำเนินการตามกฎหมายอื่นก่อนเสนอร่างดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีนั้น ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง บัญญัติให้พื้นที่ที่กำหนดเป็นป่าชายเลนอนุรักษ์ต้องเป็นพื้นที่ ที่มีได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานรัฐ ซึ่งกระบวนการในการดำเนินการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีการรังวัดแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนที่จะนำมากำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลน อนุรักษ์ตามกฎหมายกระทรวงฯ โดยยึดแนวเขตป่าชายเลนอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ ในการจัดทำแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฯ และได้มีการจัดประชุมประชาชน ในพื้นที่ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ประชาชนนำชี้แนวเขตที่ดินที่ดินมีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครอง เพื่อนำข้อมูล มากันพื้นที่ออกจากแนวเขตป่าชายเลนอนุรักษ์ที่จะนำมากำหนดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามกฎหมายกระทรวงฯ รวมทั้งได้มีการจัดส่งแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวงฯ ให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขอความอนุเคราะห์ ให้ตรวจสอบร่างแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวงฯ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการ ตรวจสอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในท้องที่จังหวัดปัตตานี ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชแล้ว ปรากฏว่า ไม่มีแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ อยู่ในร่างแผนที่แนบท้ายกฎกระทรวงฯ กำหนดให้พื้นที่ ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... แต่อย่างไร รายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒

๔.๓ เนื่องจากร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญที่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ (เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีการตราร่างกฎหมายหรือร่างอนุบัญญัติที่ต้องจัดให้มีแผนที่ท้าย) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงได้ดำเนินการกระบวนการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่กำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. ๒๕๖๕ พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวงฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๓ - ๑๖

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนในจังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พ.ศ. ....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุช ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๑ ๑๒๙๒

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๒๔๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Law.dmcr@gmail.com